

3. Петренко Л. П. *Форми виховної роботи в школі* / Н. В. Петренко. URL : // http://uk.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/uk/PDF/formu_robotu.pdf (дата звернення: 07.03.2019).

Імбер В.І.,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної та початкової освіти Вінницького державного педагогічного університету імені М.

Коцюбинського

Дозірча І.Ю., Ліщишина Ю.В.,

студенти, здобувачі ступеня вищої освіти «магістр» спеціальності «Початкова освіта» Вінницького державного педагогічного університету

імені М. Коцюбинського

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ РОЗВИТОК УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Робота дитини за комп'ютером стимулює інтелектуальні здібності дитини, формує передумови алгоритмічного мислення, здатність працювати в індивідуальному темпі. Дитина, яка оволоділа елементарною комп'ютерною грамотою, краще за інших готова мислити, розв'язувати задачі у внутрішньому плані, почуватися компетентною у житті в інформаційному аспекті.

Використання комп'ютерних технологій в процесі вивчення математики відкриває цілу низку можливостей для різнобічного, нетрадиційного, наочного осмислення учнями предметного матеріалу. Застосування комп'ютера на уроках математики – гарна можливість активізувати пізнавальні інтереси учнів під час вивчення та закріплення нового матеріалу, підвищити мотивацію навчальної діяльності, організувати самостійну роботу учнів. Можливості використання комп'ютера дають змогу подавати новий матеріал наочно, в формі гри тощо [2].

З огляду на перелічені особливості й на підставі аналізу специфіки діяльності учнів у процесі роботи з комп'ютером Н. Толяренко було виокремлено фактори, що зумовлюють доцільність його використання для

формування інтелектуальних умінь учнів початкової школи. До зазначених факторів віднесено такі, як:

- органічне поєднання навчально-тренувальної діяльності з ігровою;
- створення позитивного емоційного фону для діяльності учня;
- реалізація атмосфери успіху;
- адаптація навчального середовища до індивідуальних особливостей і запитів учня [2].

Адаптація навчального середовища до індивідуальних особливостей і запитів школяра спирається на можливості: встановлення індивідуального темпу виконання завдань; вибору складності завдань – за бажанням учня, за установкою вчителя або автоматизовано, за статистичними даними про результати попередньої роботи учня з комп'ютером; налаштування програмного інтерфейсу згідно з індивідуальними потребами та уподобаннями учня [1].

На підставі визначених факторів Н. Толяренко теоретично обґрунтувала способи формування інтелектуальних умінь молодших школярів у процесі роботи з комп'ютером:

- використання дидактичних комп'ютерних ігор і предметних середовищ для засвоєння й закріплення навчального матеріалу з дисциплін початкової школи;
- залучення учнів до виконання спеціально розроблених комп'ютерних завдань, що вимагають прояву інтелектуальних умінь [2].

Проаналізуємо комп'ютерні навчальні програми, які учителі та учні можуть використовувати у навчально-виховному процесі, відповідно до обґрунтованого першого способу формування інтелектуальних умінь молодших школярів.

1. “Петрик. Загадкові острови”. Навчання побудоване на подорожі Петрика й дідуся морем, які потрапляють на загадкові острови. На островах Прямокутників, Трикутників і Кружечків він знайомиться з цікавими жителями, допомагає їм, застосовуючи знання з математики. У процесі гри учні

знайомляться з одиницями вимірювання довжини, ваги, часу, розгадують математичні загадки, розв'язують текстові задачі.

2. “Петрик. Канікули в бабусі”. Математична гра. Петрик приїжджає на канікули до бабусі, де його чекає багато цікавих пригод. Учні допомагають Петрику виконати завдання бабусі і невимушено вчать додавати, віднімати, множити, ділити, засвоюють табличку множення, а також розвивають логічне мислення.

3. “Петрик. Лісові пригоди”. Подорожуючи з Петриком, учні в ігровій формі знайомляться з математикою. Навчання проходить в процесі подорожі Петрика, якому потрібно пройти через ліс, щоб знайти дорогу додому. Під час цього він потрапляє в різні ситуації, де потрібно застосувати математику.

4. Величезні можливості для інтелектуального розвитку школярів має комп'ютерна програма «Сходинки до інформатики». Учні за комп'ютером повторюють і закріплюють вивчений матеріал, виконують вправи на розвиток уваги, алгоритмічного, логічного та критичного мислення, творчих здібностей тощо.

Багато психологів у своїх роботах відзначають, що основні логічні структури мислення, а також операційні навички формуються у віці 5-11 років. Саме комплекс комп'ютерних ігрових вправ, описаний вище сприятиме їх формуванню.

Отже, підсумовуючи викладене вище, варто зазначити, що для інтелектуального розвитку учнів з використанням комп'ютерних технологій необхідно створити посилену розумову діяльність, яка буде ґрунтуватися тільки на позитивних емоціях школяра, адже тільки така діяльність може сприяти формуванню інтелектуальних умінь та здібностей дитини.

Список використаних джерел

1. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка: [Навчальний посібник] / Н.Є. Мойсеюк. – Вінниця: Універсум-Вінниця, 2001. – 608 с.

2. Толяренко Н.І. Формування інтелектуальних умінь молодших школярів у процесі роботи з комп'ютером: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.09 / Наталя Ігорівна Толяренко. – Харків, 2008. – 20 с.

Сакалюк О.П.,

*кандидат педагогічних наук, старший викладач Київського університету
імені Бориса Грінченка*

ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ В МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Сучасна освіта характеризується гуманістичними тенденціями щодо орієнтації на всебічну реалізацію особистісного потенціалу учня. Урахування потреб, інтересів, можливостей дітей змусили навчальні заклади перейти на технологічний етап розвитку. Застосування педагогічних технологій в роботі з дітьми вимагає від педагога не тільки дидактичних знань, але й сформованих механізмів щодо варіативного застосування змісту, форм і методів в реальному навчальному процесі як з урахуванням інтересів та здібностей учнів, так і його особистої творчої індивідуальності. Як зазначають науковці, окремі форми і методи навчання повинні поступитися цілісним педагогічним технологіям загалом і технології навчання – зокрема. Таким чином, вибір освітньої технології – це завжди вибір стратегії, пріоритетів, системи взаємодії, тактик навчання та стилю роботи вчителя з учнем [4,60]

Однією із професійних компетентностей сучасних педагогів науковці визначають технологічну компетентність, як здатність реалізовувати педагогічні технології в освітньому процесі навчальних закладів. Зважаючи на актуальність досліджуваного поняття, звернемось до термінологічного аналізу. Стосовно технологічної компетентності наводимо твердження Н. Манько, яка розглядає технологічну компетентність як систему креативно-технологічних знань, здібностей і стереотипів інструменталізованої діяльності з перетворення об'єктів (разом із суб'єктом і процесами) педагогічної дійсності [3, 227].